

כיתה
ב'

תורני היום בקבוצה אנחנו מעריכים את עצמנו

בתחילת השנה קיבלו התלמידים תפקידים שונים. מידי יום היו למספר תלמידים אחריות אישיות וקבוצתיות, על התנהלותם ועל התנהלות הכיתה וחבריהם. לאחר תקופה של מילוי התפקידים, נכון לעצור וללמוד מההתנסות. עיבוד החוויה עם החברים ובסיוע המורה, עשויה לעזור לתלמידים להמשיג את תחושותיהם, לשקף את הצלחותיהם, ולמקד את הקושי.

הרמח"ל במסילת ישרים פרק ג' ביאור חלקי הזהירות, מלמד אותנו כלי מעשי לעשיית **חשבון נפש ולמידה עצמית**:

הנה הרוצה לפקח על עצמו, שתים הנה ההשקפות הצריכות לו. האחת, שיתבונן מהו הטוב האמתי שיבחר בו האדם והרע האמתי שינוס ממנו, והשנית, על המעשים אשר הוא עושה לראות אם הם מכלל הטוב או מכלל הרע. וזה בשעת מעשה ושלא בשעת מעשה. בשעת מעשה, שלא יעשה שום מעשה מבלי שישקול אותו במאזני זאת הידיעה, ושלא בשעת מעשה, שיעלה לפניו זיכרון כלל מעשיו וישקול אותם כמו כן במאזני המשקל הזה לראות מה יש בס מהרע ההוא ולטהר ממנו. ודבר זה הודיעונו חכמינו זיכרונם לברכה באמרם (ערובין יג, ב): "נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא ועכשיו שנברא יפשפש במעשיו, ואכא דאמרי ימשמש במעשיו".

ותראה ששני הלשונות הם שתי אזהרות טובות ומועילות מאד, כי הנה הפשפוש במעשים הוא לחקר על כלל המעשים ולהתבונן בו: הנמצא בהם מעשים אשר לא יעשו אשר אינם הולכים על פי מצוות ה' וחוקיו, כי כל אשר ימצא מאלה יבערם מן העולם. אך המשמוש הוא החקירה אפילו במעשים הטובים עצמם, לחקר ולראות היש בעניינם איזה פניה אשר לא טובה או איזה חלק שיצטרך להסירו ולבערו, והרי זה כמשמש בבגד לבחון הטוב וחוק הוא או חלש ובלוי, כן ימשמש במעשיו לבחון תכונתם בתכלית ההבחנה עד שיישאר זך ונקי.

כלל הדבר: יהיה האדם מעיין על מעשיו כולם ומפקח על כל דרכיו שלא להניח לעצמו הרגל רע ומדה רעה, כל שכן עברה ופשע. והנני רואה צרך לאדם, שיהיה מדקדק ושוקל דרכיו דבר יום ביומו, כסוחרים הגדולים אשר יפלו תמיד כל עסקיהם למען לא יתקלקלו, ויקבע עתים ושעות לזה, שלא יהיה משקלו עראי אלא בקביעות גדול, כי רב התולדה הוא.

הרמח"ל מדגיש מספר נקודות חשובות:

1. חשיבה על מעשינו צריכה להיעשות גם "בזמן אמת", וגם בזמנים מיוחדים שיוגדרו למען חשיבה זו.
2. פשפוש – בחינה כוללת של העשייה. לדוג': האם ביצעתי את המטלה שניתנה לי?
3. משמוש – העמקה בעשייה עצמה. לדוג': האם המטלה בוצעה באחריות, בהתמדה, בזריזות, בשמחה, בשלמות, תוך שיתוף החברים וכדו'.
4. יש לקבוע זמנים קבועים ומתוכננים מראש לחשיבה זו.

הנושאים בהם אנו עוסקים החודש – שליחות וענווה, הינם תשתיות הכרחיות כדי להצליח בעז"ה בפעילות זו.

תודעת השליחות היא הבסיס למוטיבציה להשקיע מחשבה וזמן כדי לשפר את ביצועי התפקיד שלנו. ענווה תאפשר לתלמידים להודות בכנות ברגשותיהם, לשמוע משוב וביקורת, ולקבל על עצמם במה להשתפר.

[להורדת מערך הפעילות באתר מפתח הלב, לחצו כאן!](#)

